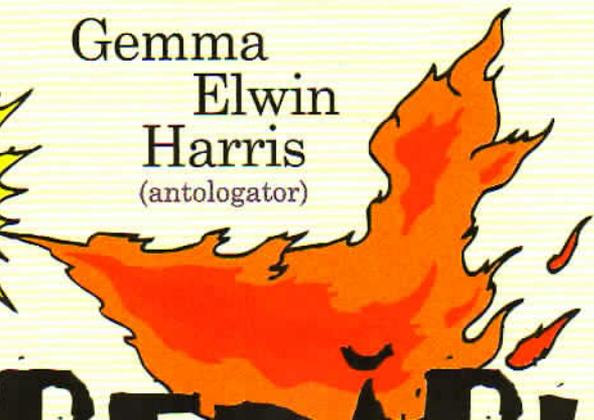

Gemma
Elwin
Harris
(antologator)

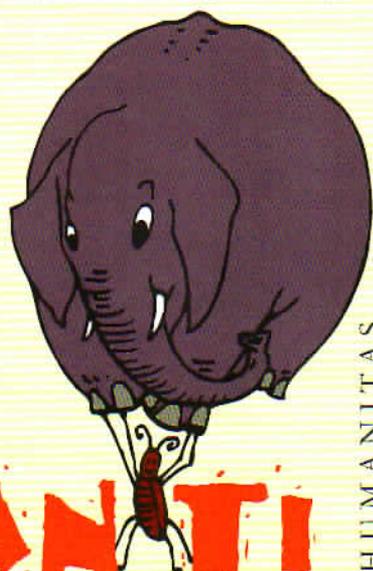

ÎNTRĂREBĂRI MARI DE LA CEI MICI

...

LA CARE
RĂSPUND NIȘTE
OAMENI
FOARTE
IMPORTANTI

HUMANITAS

cuprins

<i>Introducere</i>	15
<i>Mulțumesc din suflet</i>	19
Mai există specii de animale nedescoperite?	23
<i>Sir David Attenborough</i>	
E bine să mănânci râme?	25
<i>Bear Grylls</i>	
Ce sunt atomii?	26
<i>Marcus Chown</i>	
De ce numai oamenii mari hotărăsc ce-i de făcut?	28
<i>Miranda Hart</i>	
De ce este sângele roșu, și nu albastru?	30
<i>Dr. Christian Jessen</i>	
Cum apar visele?	31
<i>Alain de Botton</i>	
Cât durează o călătorie pe jos în jurul lumii?	33
<i>Rosie Swale-Pope</i>	
De ce există muzica?	35
<i>Jarvis Cocker</i>	
Există extraterestri?	37
<i>Dr. Seth Shostak</i>	
De unde vine vântul?	39
<i>Antony Woodward și Rob Penn</i>	
De ce vorbim engleza?	41
<i>Prof. David Crystal</i>	
De ce au dispărut dinozaurii, iar celelalte animale nu?	43
<i>Dr. Richard Fortey</i>	

De ce sunt prăjiturile bune la gust?	45
<i>Lorraine Pascale</i>	
Cum ies plantele dintr-o sămânță micuță?	47
<i>Alys Fowler</i>	
De ce le plac maimuțelor bananele?	49
<i>Daniel Simmonds</i>	
Chiar este creierul uman cel mai puternic lucru de pe pământ?	50
<i>Derren Brown</i>	
Ce este încălzirea globală?	52
<i>Dr. Maggie Aderin-Pocock</i>	
De ce sughit?	54
<i>Harry Hill</i>	
De ce strălucește universul?	56
<i>Martin Rees</i>	
De ce nu pot vorbi animalele, așa ca noi, oamenii?	58
<i>Noam Chomsky</i>	
Cum creează scriitorii personajele din cărți?	60
<i>Dame Jacqueline Wilson</i>	
Cum funcționează mașinile?	62
<i>David Rooney</i>	
De ce nu pot să mă gâdil singur?	64
<i>David Eagleman</i>	
Cine a fost primul om care a avut un animal de companie? ...	66
<i>Celia Haddon</i>	
De ce sunt planetele rotunde?	68
<i>Chris Riley</i>	
Se poate ca o albină să înțepe altă albină?	70
<i>Dr. George McGavin</i>	
De ce gătim mâncarea?	72
<i>Heston Blumenthal</i>	
Cum să mergi mai departe când pierzi în sport?	74
<i>Dame Kelly Holmes</i>	
De ce au loc războaiele?	76
<i>Alex Crawford</i>	
De ce mergem la toaletă?	77
<i>Adam Hart-Davis</i>	
De ce rag lei?	79
<i>Kate Humble</i>	

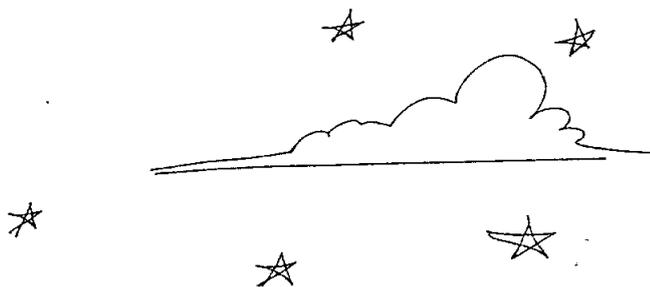
De ce folosim bani?	81
<i>Robert Peston</i>	
Cine a scris prima carte?	83
<i>Martyn Lyons</i>	
De ce au elefanții trompă?	85
<i>Michaela Strachan</i>	
De ce sunt unii oameni răutăcioși?	87
<i>Dr. Oliver James</i>	
Cum fac copacii aerul pe care-l respirăm?	89
<i>Dr. David Bellamy</i>	
Dacă universul a apărut din nimic, cum de a devenit totuși ceva?	91
<i>Dr. Simon Singh</i>	
De ce oamenii au pielea de culori diferite?	93
<i>Carl Zimmer</i>	
Gheața de la Poli se va topi vreodată de tot?	95
<i>Dr. Gabrielle Walker</i>	
De unde vine binele?	97
<i>Anthony C. Grayling</i>	
De ce este Soarele așa de fierbinte?	99
<i>Dr. Lucie Green</i>	
Care sunt speciile de animale pe cale de dispariție?	101
<i>Mark Carwardine</i>	
De ce pot fetele să facă copii, dar băieții nu?	103
<i>Dr. Sarah Jarvis</i>	
De ce făceau copiii munci atât de grele în epoca victoriană?	105
<i>Claire Tomalin</i>	
Ce este forța gravitațională și de ce nu acționează și în spațiu?	107
<i>Dr. Nicholas J.M. Patrick</i>	
De ce nu trăim veșnic?	109
<i>Richard Holloway</i>	
Cum se formează norii de ploaie?	110
<i>Gavin Pretor-Pinney</i>	
De ce toate animalele care zboară au pene, în afară de lilieci?	112
<i>John „Jack“ Horner</i>	

Cum mă controlează creierul pe mine?	114
<i>Baronesa Susan Greenfield</i>	
De unde le vin bucătarilor ideile pentru rețete?	116
<i>Gordon Ramsay</i>	
Suntem cu toții rude?	118
<i>Dr. Richard Dawkins</i>	
De unde știe lumea că fiecare fulg de zăpadă e unic?	121
<i>Justin Pollard</i>	
De ce trece timpul încet atunci când vrei să treacă repede?	123
<i>Claudia Hammond</i>	
Cine a inventat obiectele de metal?	125
<i>Neil Oliver</i>	
Cum intră bulele de gaz în băuturile acidulate?	127
<i>Steve Mould</i>	
De ce este cerul albastru?	128
<i>Simon Ings</i>	
Cum reușesc sportivii să se concentreze când spectatorii sunt gălăgioși?	130
<i>Colin Montgomerie</i>	
Au maimuțele și găinile ceva în comun?	132
<i>Dr. Yan Wong</i>	
Cum au învățat oamenii să scrie?	134
<i>John Man</i>	
De ce examinează savanții microbii și de ce eu nu-i pot vedea?	137
<i>Joanne Manaster</i>	
Oamenii mănâncă urși polari sau lei?	139
<i>Benedict Allen</i>	
De ce își schimbă Luna forma?	141
<i>Prof. Chris Riley</i>	
Numerele continuă la infinit?	143
<i>Marcus du Sautoy</i>	
De unde a apărut prima sămânță?	144
<i>Dr. Karen James</i>	
De ce a fost Guy Fawkes atât de neastâmpărat?	146
<i>Philippa Gregory</i>	
Ce trebuie să faci pentru a participa la Jocurile Olimpice?	148
<i>Jessica Ennis</i>	

Cine a fost primul artist din lume?	149
<i>Michael Wood</i>	
Din ce sunt făcut?	151
<i>Prof. Lawrence Krauss</i>	
De ce trăiesc pinguinii numai la Polul Sud, nu și la Polul Nord?	153
<i>Vanessa Berlowitz</i>	
Cum zboară avioanele?	155
<i>David Rooney</i>	
Care este cel mai puternic animal?	157
<i>Steve Leonard</i>	
Cine a dat nume orașelor?	159
<i>Mark Forsyth</i>	
De ce este apa udă?	161
<i>Roger Highfield</i>	
Cum aș arăta dacă n-aș avea schelet?	164
<i>Prof. Joy S. Gaylinn Reidenberg</i>	
Vacile poluează aerul?	166
<i>Tim Smit</i>	
De unde le vin scriitorilor ideile?	169
<i>Philip Pullman</i>	
Cine a inventat ciocolata?	171
<i>Joanne Harris</i>	
De ce bărbaților le crește barbă, iar femeilor nu?	172
<i>Dr. Christian Jessen</i>	
Zahărul ne face rău?	174
<i>Annabel Karmel</i>	
Cum au construit egiptenii piramidele?	176
<i>Dr. Joyce Tyldesley</i>	
De ce este cerul întunecat în timpul nopții?	178
<i>Christopher Potter</i>	
Ce faci când nu știi ce să pictezi sau ce să desenezi?	180
<i>Tracey Emin</i>	
Cum se produce curentul electric?	181
<i>Prof. Jim Al-Khalili</i>	
Lui Alexandru cel Mare îi plăceau broaștele?	184
<i>Bettany Hughes</i>	
Din ce sunt făcute oasele?	186
<i>Prof. Alice Roberts</i>	

Dacă ai fi pe o barcă fără apă sau mâncare, ce-ai face?	188
<i>Roz Savage</i>	
Cum reușește pisica mea să găsească mereu drumul înapoi spre casă?	190
<i>Dr. Rupert Sheldrake</i>	
Ce este în interiorul pământului?	192
<i>Prof. Iain Stewart</i>	
Cine este Dumnezeu?	194
<i>Julian Baggini, Meg Rosoff, Francis Spufford</i>	
Câte specii de gândaci există pe Pământ?	199
<i>Dr. George McGavin</i>	
Cât de departe este spațiul cosmic?	201
<i>Marcus Chown</i>	
Cum se formează fulgerele?	203
<i>Prof. Kathy Sykes</i>	
De ce sunt unii oameni mai înalți?	206
<i>Katie Woodard</i>	
De ce pipi are culoarea galbenă?	207
<i>Sally Magnusson</i>	
Care a fost cea mai mare bătălie purtată de romani?	209
<i>Gary Smailes</i>	
De ce mă plietesc?	212
<i>Prof. Peter Toohey</i>	
Avem într-adevăr în gură niște monstruleți?	214
<i>Liz Bonnin</i>	
De ce dormim noaptea?	216
<i>Russell G. Foster</i>	
Vom reuși vreodată să ne întoarcem în timp?	218
<i>Dr. John Gribbin</i>	
Cum se aprinde focul?	220
<i>Dr. Bunhead</i>	
De ce sunt așa de multe țări, și nu una singură imensă?	223
<i>Dan Snow</i>	
Ce anume mă face pe mine să fiu eu?	225
<i>Prof. Chris Stringer, profesor Gary Marcus, Michael Rosen</i>	
Dacă o vacă n-ar mai trage părțuri un an întreg, iar apoi ar trage unul mare, ar putea zbura în spațiu?	229
<i>Mary Roach</i>	

De ce este apa mării sărată?	231
<i>Mark Kurlansky</i>	
La ce este bun Internetul?	234
<i>Clay Shirky</i>	
Cum a ajuns Michelangelo atât de cunoscut?	236
<i>Sora Wendy Beckett</i>	
Cum se îndrăgostesc oamenii?	238
<i>Jeanette Winterson, David Nicholls, Robin Dunbar</i>	
Dacă stomacul meu ar fi desfășurat, cât de lung ar fi?	243
<i>Dr. Michael Mosley</i>	
De ce avem alfabet?	245
<i>John Man</i>	
De ce mă cert tot timpul cu fratele și sora mea?	248
<i>Prof. Tanya Byron</i>	
Din ce este făcut curcubeul?	250
<i>Antony Woodward și Rob Penn</i>	
Când au început oamenii să folosească rețete de gătit?	252
<i>Mario Batali</i>	
De ce strălucește Luna?	254
<i>Dr. Heather Couper</i>	
Cum au apărut oceanele?	256
<i>Dr. Gabrielle Walker</i>	
De ce unii melci au căsuță, iar alții nu?	258
<i>Nick Baker</i>	
Material suplimentar	260
<i>Stephen Fry, Sarah Millican, Sandi Toksvig, Robert Webb, Shazia Mirza, Jack Whitehall, Clive Anderson</i>	
<i>Cine a răspuns la întrebări</i>	271

mai există specii de animale nedescoperite?

Sir David Attenborough
naturalist

Da, există. Sute, poate chiar mii. Nimeni nu știe cu exactitate numărul lor, deoarece nu au fost încă descoperite.

Dacă ai petrece o zi într-o pădure tropicală, încercând să prinzi fluturi cu plasa printre arbuști sau chiar printre frunzele din vârful copacilor, ai prinde cu siguranță o sumedenie de gândăcii, printre care și gândăcei. Dacă vrei să știi câți dintre ei sunt cunoscuți, va trebui să întrebi un specialist în studiul gândacilor. Pe mulți îi va recunoaște imediat. Dar poate vor exista câțiva care îi vor stârni curiozitatea.

Să fie vorba de o specie nouă de gândăcei? El va petrece, probabil, mult timp într-un muzeu analizându-i și comparându-i cu alți gândaci expuși acolo sau cu cei desenați în anumite cărți, pentru a fi sigur că are de-a face cu o specie nouă. Și probabil va descoperi ceva nou. De fapt, cred că e mult mai greu să găsești un specialist care să facă munca asta dificilă decât să găsești un gândăcel necunoscut.

Specii noi de animale mari se descoperă mai rar. Dacă vei merge în cea mai puțin explorată parte a planetei – adâncul mării – ai toate șansele să găsești unul. Dar acolo nu poți să ajungi decât cu submarine speciale care se pot scufunda la adâncimi mari. Trebuie să fie foarte

puternice ca să reziste la presiunea foarte mare a apei. Și nu uita că pe fundul mării este întuneric beznă, așa că vei avea nevoie de reflectoare foarte puternice.

Îți vei putea face cât de cât o idee la lumina lor, însă dacă nu-l poți prinde și nu-l poți examina cu atenție, nu poți ști cu exactitate dacă e vorba de o specie nouă de animal. Iar pe fundul mării nu e ușor să prinzi animale mari, ai nevoie de echipament special. Sunt sigur însă că mai există monștri marini pe care încă nu i-a văzut nimeni.

